

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10) i Zaključka Vlade Zeničko-dobojskog kantona broj: 02-05-4122/17 od 23.03.2017. godine, na prijedlog Ministarstva zdravstva, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 108. sjednici održanoj dana 31.08.2017. godine d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Prima se na znanje Informacija o stepenu informatizacije domova zdravlja u pogledu korištenja i punjenja baze podataka broj: 01-37-5617/17 od 23.05.2017. godine, koja je sastavni dio ovog Zaključka.

II.

Zadužuje se Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona, da u saradnji sa domovima zdravlja, poduzme odgovarajuće aktivnosti na uspostavi efikasnog sistema unosa podataka u bazu podataka informacionog sistema.

III.

Zadužuje se Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona da provede potrebne aktivnosti na poboljšanju tehničkih uslova, odnosno sigurnosti i stabilnosti internet veza prema centralnom serveru u Zavodu zdravstvenog osiguranja.

IV.

Zaduženja iz tačke II i III ovog Zaključka, Zavod Zdravstvenog osiguranja je obavezan realizovati bez odlaganja, a najkasnije u roku od 90 dana, od dana stupanja na snagu ovog Zaključka.

V.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-_____/17.
Datum, 31.08.2017. godine
Z e n i c a

PREMIJER

Miralem Galijašević

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo zdravstva,
1x Zavod Zdravstvenog osiguranja ZDK (putem Ministarstva zdravstva),
1x Domovi zdravlja (putem Ministarstva zdravstva),
1x a/a.

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
ZAVOD ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA
ZENIČKO - DOBOJSKOG KANTONA
ZENICA**

Broj: 01-37-5617 /17
Zenica, 23.05.2017. godine

**INFORMACIJA
o stepenu informatizacije domova zdravlja
u pogledu korištenja i punjenja baze podataka**

1. UVOD

Pravni osnov za izradu sadržan je u Zaključku Vlade Zeničko-dobojskog kantona broj: 02-05-4122/17 od 23.03.2017. godine, kojim je zadužen Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona da sačini informaciju o stepenu informatizacije domova zdravlja u pogledu korištenja i punjenja baze podataka.

Cilj sačinjavanja Informacije je da se Vlada Zeničko-dobojskog kantona upozna sa dostignutim stepenom informatizacije domova zdravlja i u pogledu punjenja baze podataka te da u tom smislu Vlada u okviru svojih nadležnosti poduzme odgovarajuće mjere kojim bi se doprinjelo da se ovaj postupak uspješno implementira.

**2. INFORMACIJA O DOSTIGNUTOM STEPENU INFORMATIZACIJE DOMOVA
ZDRAVLJA I PUNJENJA BAZE PODATAKA**

Projektom jačanja zdravstvenog sektora koji je provodilo Federalno ministarstvo zdravstva, predviđeno je da se informatizacijom zdravstvenih ustanova na području Zeničko-dobojskog kantona uspostavi jedinstven softver i centralizovani server u Zavodu zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona. Vlada Zeničko-dobojskog kantona je zaključkom broj 02-37-1124/15 od 15.01.2015. godine obavezala Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona da provede postupak objedinjavanja informacionog sistema zdravstvenih ustanova na području Zeničko-dobojskog kantona, uz postupak centralizacije softvera i baze podataka za JU Kantonalna bolnica Zenica i JU Dom zdravlja Visoko. Istim zaključkom obavezuje se Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona da preuzme troškove održavanja zdravstvenog informacionog sistema počev od 01.03.2016. godine. U okviru implementacije projektnih aktivnosti "Informatizacija primarne zdravstvene zaštite u Federaciji BiH" nabavljen je server i softverska aplikacija-elektronski zdravstveni karton (EZK) za potrebe krajnjeg korisnika. Na osnovu ugovora iz ovog projekta, Zavodu zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona je isporučen softver za elektronski zdravstveni karton sa korisničkim licencama i centralni server. Zavod je obezbijedio tehničke uslove potrebne za instalaciju servera (klimatizirana server soba i brza internet konekcija 50/50MBs za umrežavanje sa zdravstvenim ustanovama). Navedena oprema je instalirana, puštena u rad, zdravstvene ustanove su umrežene sa Zavodom i softver za zdravstveni informacioni sistem se kontinuirano koristi od strane zdravstvenih ustanova Zeničko-dobojskog kantona.

Prenosom vlasništva softvera i integrisanjem podataka na centralni server Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona od strane JU Kantonalna bolnica Zenica i JU Dom zdravlja Visoko, Zavod zdravstvenog osiguranja je preuzeo obaveze za održavanje i time postupio po Zaključku Vlade Zeničko-dobojskog kantona broj 02-37-1124/15 od 15.01.2015. godine. U skladu sa gore navedenim, finansijskim planom Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona za 2017. godinu, planirana su sredstva za održavanje zdravstvenog informacionog sistema. Na osnovu planiranih sredstava u finansijskom planu Zavoda zdravstvenog osiguranja za 2017. godinu, a u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, Zavod je raspisao otvoreni postupak za održavanje softvera za zdravstveni informacioni sistem (AIS i BIS). Na osnovu provedenog otvorenog postupka javne nabavke ugovoreno je održavanje softvera za zdravstveni informacioni sistem sa Medit d.o.o. Sarajevo, sa cijenom održavanja u iznosu od 13.553,28 KM sa PDV-om, na mjesečnom nivou. U pregovaračkom postupku sa isporučiocem softvera Zavod je dogovorio popust od 36% za prvu godinu održavanja istog. Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona će na ime troškova za održavanje zdravstvenog informacionog sistema na godišnjem nivou izdvojiti iznos od 162.639,36 KM sa PDV-om.

Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona je 05.04.2017. godine, uputio dopis domovima zdravlja da dostave Informaciju o stepenu informatizacije u pogledu korištenja i punjenja baze podataka. Rok za dostavu traženih podataka bio je 12.04.2017. godine. Domovi zdravlja Zavidovići, Usora i Olovo su dostavili kompletiranu traženu informaciju. Domovi zdravlja Kakanj, Visoko i Žepče su dostavili djelimično traženu informaciju, dok ostali domovi zdravlja nisu dostavili odgovarajuću Informaciju o stanju informatizacije u matičnom domu zdravlja (ne poštivajući ni rok za dostavu iste).

Pripremajući informaciju o stepenu informatizacije domova zdravlja u pogledu korištenja i punjenja baze podataka, Stručna služba Zavoda je koristila prikupljen material koji su dostavili domovi zdravlja i aplikaciju za izvještavanje e-Osa koju posjeduje Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona, koju je implementirala firma Medit u sklopu informatizacije zdravstva Zeničko-dobojskog kantona.

U informaciji o stepenu informatizacije domova zdravlja sadržani su:

- Broj registrovanih timova po domovima zdravlja sa brojem registrovanih osiguranika u istim na dan 11.04.2017. godine;
- Broj napisanih nalaza za period 01.01.2016. godine do 11.04.2017. godine;
- Dodjela i korištenje licenci;

Tabelarni pregled registrovanih timova po domovima zdravlja sa brojem registrovanih osiguranika i brojem napisanih nalaza

R/B	Naziv DZ	Broj osiguranih lica po Ugovoru sa Zavodom za 2017	Broj timova porodične medicine iz e-Osa	Broj registrovanih osiguranih lica TPM na dan 11.04.2017 iz e-Osa	Broj napisanih nalaza na dan 11.04.2017 iz e-Osa
1	2	3	4	5	6
1	DZ-Usora	3872	6	4310	20830
2	DZ-Doboj Jug	4486	2	890	3
3	DZ- Vareš	7301	11	6120	14804
4	DZ- Kakanj	34809	16	20288	47816

5	DZ-Žepče	24214	6	14711	33475
6	DZ-Tešanj	40533	27	4919	10557
7	DZ-Visoko	37714	34	39231	312478
8	DZ-Zavidovići	33893	15	10807	141473
9	DZ-Maglaj	20451	17	12132	10748
10	DZ-Zenica	109470	51	68702	25266
11	DZ-Breza	11955	13	6192	9285
12	DZ-Olovo	9555	7	5868	39272
	UKUPNO	338253	205	194170	666007

U tabelarnom pregledu dat je broj osiguranih lica na dan 30.11.2016. godine (kolona 3), koji iznosi 338253, a koji je bio osnov za ugovaranje zdravstvene zaštite za osiguranike u 2017 godini. U tabelarnom pregledu je predložen presjek registrovanih osiguranih lica iz elektronskog kartona iz aplikacije e-Osa, na dan 11.04.2017. godine (kolona 5), iz kojeg se može vidjeti da su domovi zdravlja u strukturi registrovali za sistem informatizacije 57,40% osiguranih lica.

Pregled postignutog stepena informatizacije i punjenja baze po domovima zdravlja dat je ovim tabelarnim pregledom informacije. U tabeli su primjetne nelogičnosti između broja osiguranih lica po ugovorima sa Zavodom za 2017. godinu (kolona 3) i brojem registrovanih osiguranih lica TPM na dan 2017. godine iz e-Osa (kolona 5). Na primjer, nelogičnost je primjećena za Dom zdravlja Usora i Dom zdravlja Visoko, gdje se vidi da je broj registrovanih osiguranih lica iz e-Osa (kolona 5) veći od broja osiguranih lica po ugovoru sa Zavodom (kolona 3). Preporuka je da svi domovi zdravlja urade verifikaciju kartona osiguranih lica. Da bi evidencije registrovanih osiguranih lica timova porodične medicine bile ažurne, domovi zdravlja bi trebali jednom godišnje vršiti reregistraciju osiguranih lica u timovima porodične medicine, da bi se iz evidencije brisala osigurana lica koja su promijenila prebivalište, umrla i sl.

Treba napomenuti da je u centralni zdravstveni informacijski sistem integrisana i Kantonalna bolnica Zenica. Kantonalna bolnica koristi ovakav softver od Medit-a od 2009 godine. Integracijom softvera i baze podataka od KB Zenica na centralni server u Zavodu zdravstvenog osiguranja dobiveno je to da su sada na elektronskom zdravstvenom kartonu osiguranih lica svi njihovi uneseni elektronski nalazi od svih službi, prijemnih ambulanti, laboratorija i nalazi slikovne dijagnostike (rentgen, CT, magnetna rezonansa, ultrazvuk). Od 03.05.2017. godine kroz softver za zdravstveni informacijski sistem aktivirano je naručivanje pacijenata na specijalističke preglede u Stacionaru elektronskom uputnicom iz ambulanti PZZ DZ Zenica. Ovim je KB Zenica postala prva institucija sekundarnog zdravstvenog nivoa u FBiH na koju se na termin, putem eUputnice iz AIS-a mogu naručiti pacijenti iz DZ Zenica (primarni zdravstveni nivo).

Kod primopredaje korisničkih licenci Zavodu od Medit-a kroz aplikaciju e-Osa na dan 22.12.2016. godine je evidentirano da je uvedeno u pravo od strane Medit-a 1488 korisničkih licenci. U proteklom periodu Zavod je radio usaglašavanje raspodjele korisničkih licenci sa zdravstvenim ustanovama. Usklađivan je broj kupljenih licenci po ugovoru i stvarnih potreba zdravstvenih ustanova uz komunikaciju sa zdravstvenim ustanovama. Broj korisničkih licenci je racionaliziran i sveden na broj da ne prelazi broj plaćen po ugovorima odnosno 1110 korisničkih licenci. Od strane Medit-a je u Kantonalnoj

bolnici Zenica bilo uvedeno 529 više korisničkih licence u odnosu na plaćeno. Racionalizacijom je u KB Zenica broj korisničkih licence smanjen i sveden na broj plaćenih licenci. Tako da je zaključno sa 09.05.2017. godine, izvršena preraspodjela korisničkih licenci za zdravstvene ustanove u skladu sa ugovorenim, a ista je prezentovana u sljedećoj tabeli.

Tabelarni pregled planirane raspodjele korisničkih licenci

R/B	Naziv zdravstvene ustanove	Dodijeljen broj korisničkih licenci zdravstvenoj ustanovu
1	DZ-Usora	10
2	DZ-Doboj Jug	6
3	DZ- Vareš	22
4	DZ- Kakanj	70
5	DZ-Žepče	22
6	DZ-Tešanj	60
7	DZ-Visoko	110
8	DZ-Zavidovići	66
9	DZ-Maglaj	30
10	DZ-Zenica	170
11	DZ-Breza	24
12	DZ-Olovo	18
13	Kantonalna bolnica Zenica	498
14	ZZO ZDK	4
	UKUPNO	1110

Sumirajući dostavljene podatke od strane domova zdravlja možemo zaključiti da informatizacija treba da olakša rad svim učesnicima u sistemu. Ali u praksi se to pokazalo kao dodatno opterećenje za ljekare i druge medicinske radnike jer su primorani dvostruko voditi medicinsku dokumentaciju o pacijentu i to manualni unos anamnestičkih podataka u zdravstveni karton i onda ponoviti isti unos u elektronski karton pacijenta. Na osnovu zahtjeva domova zdravlja, Zavod zdravstvenog osiguranja je uputio inicijativu Federalnom ministarstvu zdravstva za usklađivanje zakonske regulative i rješavanja postojeće problematike tako da se zakonski izjednači elektronski karton pacijenta sa papirnim zdravstvenim kartonom pacijenta kako bi ljekari i medicinski radnici time dobili više vremena za pacijenta.

U prethodnom periodu evidentirani su problemi u radu uslovljeni tehničkim smetnjama sa internet konekcijama. Postoje područne ambulante koje nemaju internet konekciju (pojedine lokacije u Varešu) ili je internet konekcija nestabilna. Zbog toga je potrebno u narednom periodu raditi na podizanju stabilnosti internet konekcija zdravstvenih ustanova kako bi se dobila veća pouzdanost u radu sa softverom za zdravstveni informacioni sistem. Otklanjanje smetnji odnosno intervencije na CISCO ruterima područnih ambulanti

(promjena kofiguracije ili konfigurisanje novih rutera) Zavod je riješio uključivanjem poslova konfiguracijskog održavanja CISCO rutera područnih ambulanti u ugovor o održavanju softvera za zdravstveni informacijski sistem. U saradnji sa internet operaterom (BH Telecom) i isporučiocem softvera, Zavod trenutno provodi aktivnosti podizanja kvalitete i sigurnosti internet konekcija područnih ambulanti tako što se vrši ugrađivanje isključene modemske opreme internet operatera i prekonfigurisanje CISCO rutera za rad sa ovim modemima. Poslije preseljenja u adaptirani objekat, Zavod će raditi na uvođenju druge (backup) internet konekcije sa kojom bi se dobio alternativni pristup centralnom serveru u Zavodu za slučajeve kada dođe do prekida prve internet konekcije Zavoda. Preporuka je da se sagledaju i tehničke mogućnosti direktnog povezivanja putem direktne optičke veze između Zavoda, Kantonalne bolnice Zenica, Stacionara i zgrade Poliklinike u Zenici. Ovim bi se dobila brža i sigurnija veza između Zavoda, KB Zenica, Stacionara i DZ Zenica.

Da bi softverska aplikacija mogla služiti svojoj svrsi neophodno je obavezati domove zdravlja da pune bazu podataka.

Za potrebe nastavka Projekta jačanja zdravstvenog sektora HSEP-AF u dijelu koji se odnosi na nastavak informatizacije zdravstvenih ustanova na području Zeničko-dobojskog kantona, Federalnom ministarstvu zdravstva je od Ministarstva zdravstva Zeničko-dobojskog kantona dostavljena procjena preostalih potreba u oblasti daljeg razvoja informacionih tehnologija na nivou Zeničko-dobojskog kantona. Procjena je urađena u koordinaciji sa zdravstvenim ustanovama Zeničko-dobojskog kantona i Zavodom zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona. U procjeni je navedeno je da se nastavkom informatizacije trebaju obuhvatiti zdravstvene ustanove Opća Bolnica Tešanj, JU Zavod za medicinu rada i sportsku medicinu, Centar za borbu bolesti i ovisnosti, Institut za zdravlje i sigurnost hrane. Navedena je potreba uvođenje eRecepta, DRG, elzvještaji, LIS i PACK/RIS (u zdravstvenim ustanovama koje to nemaju) i informatizacija konsultativno-specijalističkih službi (u zdravstvenim ustanovama koje to nemaju).

3. ZAKLJUČAK I PRIJEDLOG AKTIVNOSTI KOJE JE POTREBNO PODUZETI KAKO BI SE POSTUPAK INFORMATIZACIJE IMPLEMENTIRAO U POTPUNOSTI

Dostignuti stepen informatizacije domova zdravlja još uvijek nije na zadovoljavajućem nivou. Da bi se postigao zadovoljavajući nivo potrebno je da se uradi reregistracija pacijenata po timovima porodične medicine i da se puni baza podataka od strane domova zdravlja. Zavod je uputio inicijativu Federalnom ministarstvu zdravstva za izjednačavanje elektronskog zdravstvenog kartona pacijenata sa zdravstvenim kartonom pacijenta na papiru, kako bi se ljekari rasteretili duplog unošenja podataka u karton i time imali više vremena za pacijente.

Potrebno je da Vlada ZDK putem resornog ministarstva obaveže odgovorne osobe u zdravstvenim ustanovama da poduzmu aktivnosti na unosu podataka u bazu podataka za zdravstveni informacijski sistem. Nadalje, potrebno je provoditi aktivnosti na poboljšanju tehničkih uslova, odnosno sigurnosti i stabilnosti internet veza prema centralnom serveru u Zavodu. Potrebno je da Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona i domovi zdravlja, u koordinaciji sa isporučiocem softvera i internet provajderima rade na realizaciji istog.

DIREKTORICA

Mirzeta Subašić dipl.oec